

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4Pp/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118010830
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Harabin
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1118010830.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Harabina a prísediacich O. A. L. a W. Z., v konaní o žiadosti odsúdenej D. A., nar. 4. 6. XXXX o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom 14. 12. 2018 v Bratislave, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona postupom podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku sa návrh odsúdenej D. A., nar. 4. 6. XXXX v Bratislave, trvale bytom I., S. 1, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Bratislava, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého jej rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 12. 09. 2017, sp. zn. 3T/21/2017 a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 24. 2. 2016, sp. zn. 0T/45/2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V z 5. 3. 2018, sp. zn. 0T/45/2016,

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 12. 9. 2017, sp. zn. 3T/21/2017, právoplatným 12. 9. 2017 bola D. A. odsúdená, na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 24. 2. 2016, sp. zn. 0T/45/2016 bola D. A. odsúdená, na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov. Výkon trestu (vo výmere 4 mesiace) nastúpila na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava V z 5. 3. 2018, sp. zn. 0T/45/2016 o neosvedčení sa odsúdenej v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

Odsúdená D. A. podaním zo 6. 11. 2018 (doručeným súdu 7. 11. 2018) požiadala o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody. Dôvodila, že už uplynula doba výkonu trestu odňatia slobody potrebná na podmiennečné prepustenie z oboch uložených trestov. Vo výkone trestu sa správa vzorne, pričom príkladne dodržiava vnútorný poriadok ústavu a predpisy s tým súvisiace. Má za to, že svojím konaním, správaním a postojom preukázala svoju prevýchovu a domnieva sa, že ďalšie pokračovanie výkonu trestu nie je potrebné a odôvodnené. Poukázala na skutočnosť, že je matkou troch detí vo veku 8, 12 a 16 rokov, o ktoré sa až do doby nástupu na výkon trestu starala a ktoré sú dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej otca, O. A.. Záverom sľúbila, že po podmiennečnom prepustení sa bude svedomito starať o svoje deti a bude žiť usporiadaným životom, aby vytvárala užitočné hodnoty pre spoločnosť a už nikdy sa nedostala do konfliktu so zákonom.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného

na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Okresný súd Bratislava I, ako súd vecne príslušný na prejednanie a rozhodnutie žiadosti odsúdenej o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa oboznámil s obsahom predloženého spisového materiálu, predovšetkým s návrhom odsúdenej D. A. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s rozhodnutiami súdov, ktorými boli odsúdenej uložené tresty odňatia slobody z výkonu ktorých požiadala o podmiennečné prepustenie, hodnotením osoby odsúdenej ÚVV a ÚVTOS Bratislava, rizikom sociálneho zlyhania odsúdenej, odpisom registra trestov a zistil, že návrh odsúdenej nie je dôvodný.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to formálnej, spočívajúcej v tom, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody a materiálnej, v rámci ktorej sa posudzuje či odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život., t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdená D. A. je vo výkone trestu odňatia slobody od 12. 10. 2017 (zápočet od 1. 5. 2016 do 29. 9. 2016), pričom vykonáva trest odňatia slobody uložený jej postupne v 2 trestných veciach (§ 101 ods. 1 zák. č. 475/2005 Z. z., pričom v jednom prípade išlo o odsúdenie za zločin a v druhom za prečin) s predpokladaným ukončením výkonu trestu 13. 9. 2019 (č.l. 15). Po splnení všetkých ostatných zákonných podmienok, prichádzalo u odsúdenej podmiennečné prepustenie (po vykonaní potrebnej časti uložených trestov: v jednom prípade dvoch tretín a v druhom jednej polovice) do úvahy od 13. 11. 2018.

Po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností vyplývajúcich zo spisu a dôležitých pre rozhodnutie o žiadosti odsúdenej tunajší súd zistil, že u odsúdenej bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (uplynutie doby po ktorej by odsúdená mohla byť podmiennečne prepustená z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u nej splnená podmienka materiálnej, ako to vyplýva z charakteru trestnej činnosti za ktorú bola odsúdená, ale najmä z dôvodu nepriaznivej resocializačnej prognózy, jej nie vždy riadneho správania počas výkonu trestu ako aj s poukazom na samotnú osobu odsúdenej a nemožnosť dôvodne očakávať, že by na slobode viedla riadny život. Na tomto základe súd dospel k záveru, že návrh odsúdenej nie je dôvodný.

Z hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Bratislava zo 16. 11. 2018 vyplýva, že odsúdená D. A. nastúpila do výkonu trestu do tohto Ústavu sama 12. 10. 2017 (potom sa nachádzala aj v ÚVTOS Leopoldov a Nitra). Správanie a vystupovanie odsúdenej v ÚVTOS Nitra nebolo vždy v súlade s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa. Vyskytli sa porušenia zákona o výkon trestu odňatia slobody - nedodržanie liečebného režimu. Neskôr príkazy a nariadenia príslušníkov už plnila a interné normy rešpektovala. Pracovne bola zaradená od 21. 11. 2017 na pracovisko v ústave s dohľadom - EUROOBUV 1, kde sa postupne z dosahovania priemerných výkonov vypracovala na jednu z najvýkonnejších pracovníčok, za

čo jej bola i navrhnutá disciplinárna odmena. Úspešne absolvovala právnický kurz vzdelávania. Sociálny kontakt udržiavala korešpondenciou, telefonovaním a návštevami s otcom, deťmi, bratom W. a formou korešpondencie s nemeckým priateľom Alexom. Následne bola 19. 9. 2018 premiestnená do ÚVTOS Bratislava. Stále si v plnom rozsahu nepripúšťa väčšiu kritickosť k trestnej činnosti. Počas výkonu trestu v ústave v Bratislave má zaznamenané menej závažné porušenie časového rozvrhu dňa - v nepovolenom čase spala na neustlanom lôžku, za čo jej bol uložený disciplinárny trest pokarhania s trojmesačným odkladom. Je matkou troch detí, na ktoré si nahlásila vyživovaciu povinnosť a ktoré sú aktuálne zverené do osobnej starostlivosti otca odsúdenej. Aj v ústave v Bratislave udržiava sociálny kontakt s vyššie uvedenými osobami. Vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza prvýkrát, riziko sociálneho zlyhania je vysoké. Resocializačná prognóza stanovená na základe vyhodnotenia jednotlivých faktorov je nepriaznivá pre závažnosť trestnej činnosti, závislosť na návykových látkach, nízku vzdelanostnú úroveň a zlú finančnú situáciu pred výkonom trestu. Postoj k trestnej činnosti má formálne kritický. Záverom bolo v rámci hodnotenia konštatované že odsúdená nepreukazuje splnenie podmienok na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporúča sa podmieničné prepustenie.

Z odpisu registra trestov odsúdenej a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdená bola v minulosti 3 - krát súdne trestaná, a to pre majetkovú a drogovú trestnú činnosť.

Odsúdená na verejnom zasadnutí trvala na podanej žiadosti o podmieničné prepustenie. K disciplinárnemu trestu uviedla, že zaspala lebo brala lieky a bola unavená. Má tri deti o ktoré by sa chcela starať, nakoľko aktuálne sa o ne stará jej otec, ktorý už je starší človek. Oľutovala svoju trestnú činnosť a konštatovala, že sa poučila. V prípade podmieničného prepustenia by sa zdržiavala na adrese S. 1, I..

Obhajkyňa odsúdenej doplnila, že sú splnené formálne podmienky na podmieničné prepustenie odsúdenej a považujem disciplinárny trest, na ktorý odkazuje hodnotenie, za menej závažný a umožňujúci podmieničné prepustenie. Dosiahnuté vzdelanie (2 body v rámci hodnotenia rizika sociálneho zlyhania) zvýšilo riziko sociálneho zlyhania, ktorú skutočnosť odsúdená nemohla ovplyvniť, keďže sa stala v minulosti. Na odsúdenú na slobode nečakajú len deti, ale aj známi a rodina, ktorí sa chcú o ňu starať, informujú sa o jej stave a chcú jej pomáhať aj na slobode, pričom sa jej črtá aj nejaká práca. Záverom dodala, že finančnú situáciu má odsúdená zabezpečenú.

Zástupkyňa ÚVTOS Bratislava uviedla, že ústav sa nestotožňuje so žiadosťou odsúdenej a neodporúča jej podmieničné prepustenie. Poukázala aj na ďalší disciplinárny trest okrem toho, ktorý je uvedený v hodnotení, ktorý síce už má zahladený, ale bol jej uložený za nedodržanie liečebného režimu. Zároveň poukázala aj na pozitíva, a to, že sa vypracovala na jednu z najlepších šičiek, alebo absolvovala úspešne právnický kurz, ale záverom trvala na nevyhovení žiadosti, nakoľko aj s poukazom na aktuálny zdravotný stav odsúdenej (berie ťažké psychiatrické lieky) si nevedela predstaviť, že by bola schopná starať sa o tri deti, aj keď by jej to ľudsky doprialo.

Prokurátor okresnej prokuratúry navrhol zamietnuť návrh odsúdenej na podmieničné prepustenie a to s poukazom na hodnotenie z ÚVV a ÚVTOS Bratislava, nakoľko táto počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázala, že by sa polepšila a zároveň nie je splnená podmienka predpokladu vedenia riadneho života na slobode s poukazom na riziko sociálneho zlyhania a nepriaznivú resocializačnú prognózu v kontexte nielen nízkej vzdelanostnej úrovne, ale aj závislosti na návykových látkach a charaktere trestnej činnosti.

D. A. bola odsúdená 3 krát, z toho 2 odsúdenia aktuálne vykonáva. Súd úvodom poukazuje na vysoké riziko sociálneho zlyhania u odsúdenej a z toho plynúcu nepriaznivú resocializačnú prognózu a neodporúčacie stanovisku ÚVTOS Bratislava, z ktorých pri hodnotení osoby odsúdenej vychádzal ako aj z predpokladu vedenia riadneho života odsúdenou na slobode. Nie je pravda, že odsúdená nemohla ovplyvniť dosiahnuté vzdelanie a tým znížiť riziko sociálneho vzdelania, nakoľko sa mohla vzdelávať aj v priebehu života na slobode resp. aj vo výkone trestu. Absolvovala síce úspešne právnický kurz, ale táto skutočnosť sama o sebe neznamená, že by resocializačná prognóza mala byť priaznivejšia. Rovnako je potrebné dodať, že dosiahnuté vzdelanie je len jednou z kategórií posudzovaných pri resocializačnej prognóze, pričom pre určenie finálneho posudku sa vyhodnocujú všetky kategórie komplexne a spoločne a to na základe vopred daných kritérií, rovnakých pre všetkých odsúdených.

Rovnako významné pre posúdenie splnenia podmienok pre podmienené prepustenie je správanie odsúdeného vo výkone trestu, ktoré odsúdená nemala vždy na požadovanej úrovni. Bol jej uložený jeden disciplinárny trest, aj keď za menej závažné previnenie a jeden, ktorý už má ale zahladený. Bola sice vyhodnotená aj ako jedna z najvýkonnejších pracovníčok na pracovisku EUROOBUV 1, ale súd konštatuje, že správanie sa odsúdenej vo výkone trestu je potrebné vyhodnocovať rovnako komplexne, vziať do úvahy všetky aspekty, pričom práve z hodnotenia vyplýva, že odsúdená si nie vždy vzorne plnila všetky povinnosti. Súd v načrtnutom kontexte poukazuje na skutočnosť, že na podmienené prepustenie neexistuje právny nárok, ale je práve na posúdení a rozhodnutí súdu, či odsúdený splnil všetky podmienky na podmienené prepustenie. Aj z § 66 ods. 1 Tr. zák. jednoznačne vyplýva, že: „súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak“. Ide len o možnosť a nie povinnosť súdu. Ak odsúdený chce byť podmienne prepustený, musí sa, okrem splnenia ostatných podmienok predpokladaných zákonom, správať počas výkonu trestu naozaj príkladne a riadne dodržiavať všetky povinnosti, aby preukázal skutočné polepšenie a tým aj naplnenie účelu trestu ešte pred jeho úplným vykonaním. Odsúdený, ktorý má skutočný záujem viesť v budúcnosti na slobode riadny život a chce preukázať polepšenie, ako to predpokladá § 66 ods. 1 Tr. zák., musí podľa súdu prejavovať väčšiu snahu po náprave a deklarovať ju (správať sa) spôsobom, aby bolo od neho možné očakávať reálne polepšenie. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu nie je možné vnímať ako automatický resp. samozrejмый postup hneď po vykonaní potrebnej časti trestu, ale je potrebné k nemu pristupovať a umožňovať jeho pozitívnu aplikáciu (prepustenie) výhradne za splnenia všetkých zákonných podmienok po ich individuálnom posúdení u každého odsúdeného. Táto podmienka u odsúdenej, s poukazom na vyššie uvedené, splnená nebola a aj preto súd jej návrhu nevyhovel.

Argument, že odsúdená by sa chcela na slobode starať o svoje tri deti nepovažuje súd za dostatočnú a odôvodnenú záruku, že bude na slobode viesť riadny život. Je dôležité pripomenúť, že odsúdená je závislá na návykových látkach, pričom vo výkone trestu sa lieči silnými psychiatrickými liekmi, ktoré skutočnosti sa odzrkadľujú na jej zdravotnom stave. Určite by to malo významný vplyv aj na jej aktuálnu možnosť a schopnosť starať sa na slobode o tri maloleté deti, keď sama odsúdená nie je úplne zdravotne v poriadku a to najmä z psychickej stránky.

Vzhľadom na uvedené argumenty súd uzatvára, že u odsúdenej A. vzhľadom na jej osobu, na jej nie vždy vzorné správanie, nepreukázanie polepšenia sa počas výkonu trestu, ako aj jej závislosť na návykových látkach a prebiehajúcu psychiatrickú liečbu (silné lieky), existuje pre spoločnosť väčšie riziko jej recidívy a požiadavka pozitívnej prognózy jej budúceho správania nie je naplnená. Nie sú prítomné predpoklady, že po podmienenom prepustení z výkonu trestu na slobodu by odsúdená v budúcnosti viedla riadny život a súd považuje ďalšie pôsobenie na jej osobu nepodmieneným trestom (predpokladaný koniec trestu má 13. 9. 2019) za dôvodné, zákonné a naplňajúce účel a funkciu trestu (tak výchovnú, represívnu, ako aj preventívnu).

Z uvedených dôvodov samosudca okresného súdu zamietol návrh odsúdenej o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný, nakoľko dospel k záveru, že odsúdená D. Mašeková nespĺňala všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť ktorá sa podáva v lehote 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Bratislava I., ktorú môže podať odsúdený alebo prokurátor. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 417 ods. 3 Tr. por.). Právne účinne ju nemôžu podať osoby, ktoré sa tohto práva výslovne vzdali.